

П'ятничук І.Д., к.е.н, доцент, декан факультету управління

(Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, Україна)

МЕТОДОЛОГІЯ ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ВИЩОЮ ОСВІТОЮ У НАУКОМЕТРИЧНІЙ БАЗІ ДАНИХ SCOPUS

Наукометричні бази даних, зокрема Scopus, є важливим інструментом для аналізу сучасного наукового дискурсу. Завдяки можливості індексації якісних наукових публікацій, таких, як статті, огляди, книги, доповіді на конференціях тощо, Scopus дозволяє дослідникам проводити системний аналіз трендів, динаміки публікацій та цитувань за ключовими тематиками. У контексті дослідження питання механізмів публічного управління вищою освітою аналіз даних у базі Scopus дає змогу визначити найактуальніші напрями досліджень, їхній вплив на розвиток відповідних наукових галузей, а також оцінити участь українських науковців у глобальному науковому дискурсі. Тому важливо здійснити аналіз публікацій у базі Scopus, зосереджуючись на їхній динаміці, структурі та територіальному розподілі тощо.

Відмітимо, що вивчення питання щодо публікацій у наукометричній базі Scopus за досліджуваною темою є важливим, оскільки ця база є однією з найбільших міжнародних науко-метричних баз, що індексує якісні наукові публікації. База дає змогу здійснити пошук за ключовими словами (тобто можна ввести теми, авторів або інші релевантні параметри, щоб знайти публікації за відповідною тематикою), за авторами (для аналізу публікацій конкретного автора або групи авторів, можна здійснити пошук за їхніми іменами або ідентифікаторами ORCID), а також здійснити фільтрацію результатів (використавши фільтри за періодом, типом документу, мовою, журналами тощо). У результаті отриманих даних можна створити звіт за кількістю публікацій, їхніми цитуваннями, h-індексом, кількістю статей в різних журналах, індекси цитувань для різних наукових журналів, а також визначити, які публікації найбільш цитовані в досліджуваній галузі.

Для порівняння доцільно співставити кількість публікацій за досліджуваними термінами у інших наукометричних базах даних, а саме Semantic scholar, ORCID, Google scholar, Academia.edu за весь період дослідження.

За результатами емпіричного дослідження [1-3] можемо виокремити наступні етапи проведення дослідження обраної проблематики за допомогою наукометричної бази даних Scopus:

1. Аналіз динаміки публікацій за визначеними ключовими словами (термінами) за досліджуваний період. Аналіз наявної інформації про кількість публікацій дає змогу виявити тенденції у сфері дослідження, виявити перші публікації та їх цитованість, визначити науковий інтерес у предметній області, які публікації отримали наукове визнання, встановити взаємозв'язок з іншими сферами та ін.

2. Аналіз за типом публікацій (документів) за досліджуваний період, що дає змогу встановити питому вагу відповідних типів документів базі, здійснити аналіз структури типів документів, щоб виявити, які засоби обговорення і поширення знань використовуються найбільше (для прикладу, публікації у журналах, чи обговорення під час конференцій), а також встановити, який засіб найбільше розвивається у науковому дискурсі, а який потребує розвитку.

3. Аналіз інформації у розрізі сфер дослідження, що дає змогу виявити, на яку сферу орієнтовані публікації, виявити взаємозв'язки між сферами.

4. Аналіз географічного розподілу публікацій, що дає змогу виявити, у якій країні найбільше досліджувалась предметна сфера, виявити взаємозв'язки між рівнем соціально-економічним розвитку країни та розвитком предметної сфери дослідження.

5. Аналіз кількості публікацій українськими дослідниками, що дає змогу виявити тенденції у розвитку предметної області серед вітчизняних досліджень.

Варто зауважити, що наведені у базі Scopus дані дають змогу провести й більш глибокі дослідження, а саме, можна проаналізувати документи за приналежністю до конкретного закладу (установи), документи за авторами, документи за рік за джерелами та ін. Проте у зв'язку із об'ємністю досліджень взято до уваги найбільш релевантну інформацію до тематики нашого дослідження.

Перелік посилань

1. П'ятничук І.Д. (2025) Аналіз динаміки та структурних характеристик наукових публікацій у сферах «public administration», «public management» і «good governance» на основі даних бази Scopus. *Наукові інновації та передові технології*. 2 (42), С. 200-210. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-2\(42\)-200-210](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-2(42)-200-210).

2. П'ятничук І.Д. (2025) Методологічні засади дослідження механізмів публічного управління системою вищої освіти України. *Наукові перспективи*. 1 (55), С. 453-464. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-1\(55\)-453-464](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-1(55)-453-464).

3. Аль-Атті І. (2019) Методологічні особливості дослідження розвитку публічного управління. *Публічне урядування*. 1 (16), С. 15-23. DOI: <https://doi.org/10.32689/2617-2224-2019-16-1-15-23>.